

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурои диссертационии 6D.KOA-011 назди Доңишигъо миллии Тоҷикистон вобаста ба қабули диссертасияи Гафоров Алишер Бобобекович ба ҳимояи тақорӣ дар мавзӯи “Коркарди амсилаи математикӣ ва барномасозии масъалаи муҳофизати агресенозаи пахта” барои дарёфти дараҷаи илмиي номзади илмҳои физикаю математика аз рӯйи ихтисоси 05.13.18 - Амсиласозии математикӣ, методҳои ададӣ ва мұчтамаъи барномаҳо.

Комиссияи эксперти дар асоси қарори раиси шурои диссертационӣ дар ҳайати З нафар таъйин шудааст: доктори илмҳои физикаю математика, профессор Солиҳов Д.Қ., раиси комиссия; доктори илмҳои техникӣ, дотсент Мирзоев С.Ҳ., узви комиссия; номзади илмҳои физикаю математика, Солиев С.Қ., узви комиссия.

Ҳайати комиссия кори диссертационии Гафоров Алишер Бобобековичро мавриди баррасӣ қарор дода, ҳисоб меқунад, ки он кори байтомрасидаи илмӣ буда, натиҷаҳои дар кори диссертационӣ пешниҳодшуда боварибахш мебошад. Интишороти натиҷаҳои илмӣ саҳми шахсии муаллифро дар кори иҷрошуда инъикос меқунанд.

Натиҷаҳои таҳқиқот аз 12 кори илмӣ, ки 7-тоаш дар нашрияҳои тақризшаванди КОА-и Федератсияи Руссия ва КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп шудаанд иборат буда, боқимонда маводҳои конференсияҳоро ташкил медиҳанд.

Натиҷаҳои диссертационӣ бо сохтани синфи васеъи амсилаҳои дурусти математикӣ ва компьютерии агресенозаи пахта бо назардошти сохтори синну солӣ, функцияи ихтиёрии трофики, растаниҳои шаҳддиҳанда ва домҳои феромонӣ барои хочагиҳои паҳтакори ноҳияҳои тобеи марказ ба даст оварда шудааст. Муқоиса бо натиҷаҳои маълуми назариявӣ ва амалий, санчиши алгоритмҳои ададӣ ва маҷмӯи барномаҳо оид ба масъалаҳои амсилавӣ эътиимоднокии натиҷаҳои гирифташударо муайян меқунанд. Натиҷаҳои дар ин таҳқиқоти диссертационӣ пешниҳодшуда дар семинарҳо ва конфронсҳои илмӣ муҳокима карда шуда, ҳангоми баррасӣ хулосаҳои мусбат гирифтаанд.

Кори диссертационӣ ба шиносномаи ихтисоси 05.13.18 - «Амсиласозии математикӣ, методҳои ададӣ ва мұчтамаъи барномаҳо» мувофиқат намуда, аз бандҳои зерин иборат мебошад:

- Коркард ва таҳқиқи маҷмӯи амсилаҳои математикии раванди муҳофизати агресенозаи пахта аз заرارрасонҳои хочагии қишлоқ, бо назардошти синну соли ҳашарот;

- Усули аддии ҳалли масъалаи интегро-дифференсиалии муҳофизати агросенозаи пахта бо назардошти синну соли ҳашарот оварда шуда, масъалаҳои аппроксиматсияи фарқии муодилаҳои интегро-дифференсиалий дидо баромада шудааст;
- Дар доираи таҳқиқи кори диссертационии мазкур комплекси барномаҳо барои идоракуни раванди муҳофизати агросенозаи пахта бо назардошти сохтори синну солӣ, бо функцияи трофикии ихтиёрий, коркард шуда, силсилаи ҳисобкуниҳои таҷрибавӣ бо додаҳои амсилавӣ гузаронида шудааст.

Аҳамияти назарии таҳқиқот аз истифодаи хулосаҳои муқарраршудаи назариявӣ иборат аст, ки хусусияти умумӣ доранд ва имконият медиҳанд, ки ба таври назаррас осонтар ва коркарду банақшагирии экосистемаҳои калони мушаххас, муҳофизати агросенозаи пахта бо растаниҳои шаҳддиҳанда, аз зараррасонҳо бо назардошти вакт, сохтори синну солии ҳашаротҳоро тезонад. Аҳамияти амалии таҳқиқот бошад, аз истифодаи натиҷаҳои он дар ҳалли масъалаи пешгӯӣ ва банақшагирий, гузаронидани таҷрибаҳои саҳроӣ барои популятсияҳои мушаххас, системаҳои биологӣ ва системаҳои экологӣ иборат аст. Натиҷаҳои ҳисобкуниҳои ададӣ нишон медиҳанд, ки барои агросенозаи пахта муайян намудани қиматҳои критикии шумораи ҳашаротҳо аҳамияти калони амалӣ доранд. Комплекси барномаҳое, ки ба ҳалли масъалаи муҳофизати агросенозаи пахта бо растаниҳои шаҳддиҳанда, бо назардошти сохтори синну солӣ ва бо V (.) функцияи ихтиёрии трофикий равона карда шудааст, дар асоси натиҷаҳои бадастовардаи кори диссертационӣ коркарди экологияи итилоотии агросенозаи пахта мусоидат мекунад.

Автореферати диссертатсия мазмуну муҳтавои кори илмиро пурра инъикос менамояд.

Хулоса

Кори диссертационии Faфоров А.Б. дар мавзӯи “Коркарди амсилаи математикӣ ва барномасозии масъалаи муҳофизати агросенозаи пахта” барои дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои физикаю математика аз рӯи ихтисоси 05.13.18 - Амсиласозии

математикӣ, методҳои ададӣ ва мұтамаъи барномаҳо ба ҳимояи тақрорӣ қабул кардан мүмкін аст.

Қарори комиссияи эксперти

1. Мавзӯъ ва мазмуни диссертация ба пуррагӣ ҷавобгӯи ихтисоси 05.13.18 - Амсиласозии математикӣ, методҳои ададӣ ва мұтамаъи барномаҳо ва самти шўрои диссертационии 6D.KOA-011 мебошад.
2. Диссертация ба талаботи банди 10 ва 11-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент ва профессор), ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябрин соли 2016, таҳти №505 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.
3. Пешниҳод мегардад, ки муассисаи пешбари диссертация Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи М. Осимӣ таъйин карда шавад.
4. Пешниҳод мегардад, ки муқаризони расмии диссертация доктори илмҳои физикаю математика, профессори кафедраи риёзиёт дар иқтисодиёти Донишгоҳи байналмиллалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон Исматӣ Муҳаммадҷон ва номзади илмҳои физикаю математика, дотсент, директори Муассисаи давлатии “Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон” Наҷмиддиниён Асадулло Мирзо таъйин карда шавад.

Раиси комиссия, д.и.ф.м., профессор

Солиҳов Д.К.

Узви комиссия, д.и.т. дотсент

Мирзоев С.Х.

Узви комиссия, н.и.ф.м.

Солиев С.К.